

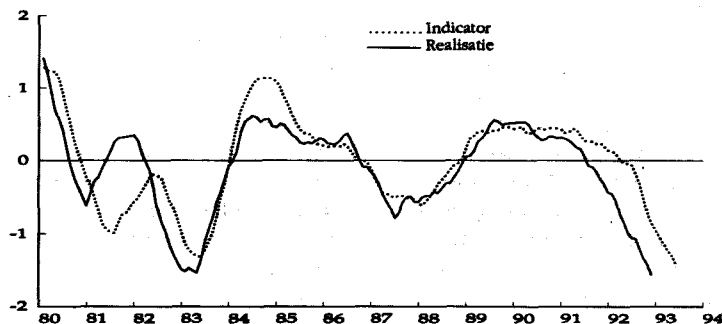
Conjuncturele neergang duurt lang

De DNB-conjunctuurindicator duidt tot eind mei aanstaande op voortzetting van de huidige conjuncturele afzwakking (zie figuur 1). Ook de realisatie-index, de conjuncturele component van de productie in de verwerkende industrie, is neerwaarts gericht. Tabel 1 geeft de bijdragen van de vijf samenstellende componenten aan de conjuncturele ontwikkeling. De grootste bijdrage aan de groeivertraging wordt geleverd door de IFO-indicator van de Duitse industrie. Dit benadrukt de invloed van de Duitse conjunctuur op de Nederlandse. De een na grootste bijdrage is afkomstig van de CBS-conjunctuuren-

DNB
15

quête naar verwachte bedrijvigheid en de twee na grootste van de reële geldhoeveelheid. De meest erratische reeks, de verwachte omzet van

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

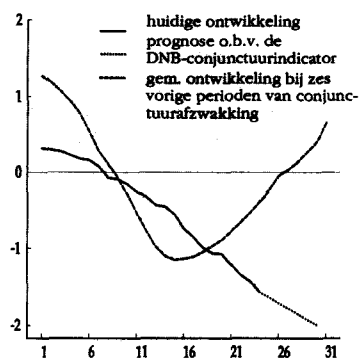


NCM-polishouders, geeft geen duidelijke indicatie.

De huidige conjuncturele afzwakking is er een van lange duur. Gemeen vanaf de, overigens relatief lage, conjuncturele top in juli 1989 is er eerst anderhalf jaar sprake van een min of meer op dat niveau gelijkblijvende conjunctuur. Vanaf december 1990 zet een duidelijke conjuncturele neergang in die tot op heden voortduurt, dat wil zeggen reeds twee jaar. Volgens de indicator zal de conjuncturele afzwakking nog zeker een half jaar aanhouden.

In figuur 2 is de huidige conjuncturele fase vergeleken met het gemiddelde van de laatste zes perioden van conjuncturele teruggang. Vijf keer is daarbij gemeten vanaf de conjunctuurtop, één keer is – net als bij de huidige conjunctuurbeweging – begonnen bij de laatste subtop. In het verleden vond de omslag van neergang naar herstel tussen 12 en 22 maanden na de top plaats, gemiddeld na 16 maanden. De conjunctuurindicator voorspelt momenteel tot en met 29 maanden na de laatste (sub-) top geen omslag.

Figuur 2. Conjuncturele neergang, nu en in het verleden



Overigens is de neergang van de conjunctuur gemeten van top tot dal nog niet groter dan die bij vorige perioden van groeivertraging, het duurt alleen twee keer zo lang voor het dal bereikt is. Een belangrijk aspect hierbij is dat de huidige trendmatige groei met 2,4% hoger is dan gemiddeld in de voorgaande perioden van groeivertraging. Er wordt nog steeds geen negatieve groei voorzien.

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator duidt tot eind mei opnieuw op conjuncturele afzwakking. Daarmee duurt de huidige conjunctuurfase van neergang langer voort dan ooit in de afgelopen 25 jaar is waargenomen. Het gaat hierbij overigens om een vertraging van de groei en nog steeds niet om negatieve groei.

Tabel 1. Bijdragen van de componenten aan de mutaties in de conjunctuurindicator

Component	jun92/aug	sep/nov	dec/feb	mrt/mei93
IFO-indicator Duitsland	-61	-130	-131	-85
Verwachte bedrijvigheid industrie	-50	-124	-94	-77
Orderontvangst industrie	9	-58	-106	-65
Verwachte omzet nieuwe NCM-polishouders	-5	-77	78	10
Reële geldhoeveelheid	-63	-129	-77	-48
Indicator	-171	-518	-329	-264

De bijdragen zijn genomen ten opzichte van de direct voorafgaande driemaandsperiode en luiden in eenduizendste eenheden van de grootheden in figuur 1, dat wil zeggen in genormaliseerde waarden.